

Студиска програма: **СОЦИЈАЛНА И РЕХАБИЛИТАЦИСКА ПЕДАГОГИЈА**

Времетраење на студиската програма: **4 години**

ЕКТС кредити: **240**

Цели на студиската програма

Педагошкиот факултет во Битола континуирано ги следи промените во окружувањето и со своите активности се прилагодува кон барањата што произлегуваат од тие промени. Соочена со предизвикот да понуди актуелни, современи и квалитетни студиски програми, што воедно претставува и стратедиска цел, оваа високообразовна институција со децении успешно одговара на предизвиците на современиот образовен процес, а сотоа дава значаен придонес во развојот на Универзитетот "Св. Климент Охридски" – Битола.

Студиската програма за социјална и рехабилитатиска педагогија обезбедува стекнување на компетенции кои му недостасуваат на општеството, а се оправдани и корисни. Педагошкиот факултет ги има дефинирано основните задачи и цели на образование на високо компететни кадри од областа на образованието и со оваа студиска програма ќе се овозможи унапредување на едукативните процеси во училиштата и предучилишните установи, центрите за социјална работа, здравствените установи, Центрите за работа со деца со посебни потреби, соработката на образовните и социјалните установи со родителите, а ќе се превенираат социјално-патолошки состојби во средината во која живееме и др.

Со реализација на оваа концепираната студиска програма, се образуваат социјални и рехабилитатиски педагози кои имаат компетентност во европски и светски рамки.

Резултати од учењето (специфични дескриптори на квалификации)

Знаење и разбирање

ги знае: развојните карактеристики на поединецот, индивидуалните разлики кои се важни за учење, средината во која се учи и социјалната интеракција, нарушувањата во однесувањето кај поединците, био-психо-социјалните структури на поединецот како

основа за развој на нарушувања во однесувањето, деликвенти и жртви на деликвентно однесување, криминалот како општествена појава, како и реакциите на општеството за криминалот. Програмата развива компетенции за **разбирање** на нарушувањата во однесувањето, процесот на стигматизација, маргинализација, лично и социјално насилство.

Примена на знаењето и разбирањето

Може да практикува: научно-истражувачка и практична работа на превенција, откривање, проценување, рана интервенција и третман, континуиран третман и грижа за деца, млади и возрасни со ризик од нарушување или со проблеми во однесувањето и нивната социјална средина, во функција на образованието, социјализацијата, рехабилитацијата и општествената интеграција. Флексибилно го употребува знаењето во практика.

Способност за проценка

Може да ги **проценува** клучните карактеристики и обележја на поединецот и социјалната средина, потребите на индивидуата и општествена заедница. Може да го вреднува сопствениот напредок во работата и да работи на свое натамошно усовршување.

Комуникациски вештини

- имаспособност за комуницирање, соработка, тимска работа
- Успешно и ефикасно воспоставува комуникација со деца, млади, возрасни.
- Успешно и ефикасно воспоставува комуникација со колегите
- Успешно и ефикасно воспоставува комуникација со родителите.
- Успешно и ефикасно воспоставува комуникација со пошироката заедница.
-

Вештини на учење

- Показува успешност во учење од нови ситуации.
- Показува успешност во учење од сопственото искуство.
- Показува успешност во учење од различни извори.
- Показува успешност во учење преку акциони истражувања

Листа на предмети

Семестар 1

Практична настава (6 ЕКТС)

- се запознава со основната педагошка/ социјална дејност во образовните установи, здравствените установи, социјалните установи

Основи на социјална педагогија (6 ЕКТС)

- јакнење на способноста за меусебна интерперсонална комуникација на идните наставници и воспитувачи
- студентите да знаат како да поттикнуваат и негуваат позитивно социјално однесување кај воспитаниците и возрасните
- да се оспособат студентите за волонтерска работа
- да практикуваат вештини за поттикнување и развој на способностите за социјализација кај воспитаниците
- се јакнат социјалните компетенции на студентите
- да се оспособат студентите за дијагностичко, превентивно и компензаторско социјално делување во училницата, занималната и средината
 - да се оспособат студентите да проучуваат актуелни прашања од областа на социјалната педагогија

Теорија на воспитание (6 ЕКТС)

- усвојување на основите на базичното знаење кое ја третира проблематиката на теоретските основи на воспитанието како основен педагошки поим;
- елаборирање на основните теории;
- разбирање на холистичкиот принцип на кој се поставени теоретските основи на педагошката наука;
- разбирање на поединечните компоненти на воспитанието, нивните цели, задачи и практична импликација во секојдневната педагошка стварност

Странски јазик – англиски (6 ЕКТС)

Оспособување за усна комуникација во секојдневни ситуации и изразување на сопствени ставови и мислења; Оспособување за дискусија на општи теми (технологија, спорт, забава) како и теми од областа на социјалната и рехабилитационата педагогија;

Збогатување на фондот на зборови на дадени теми; Совладување на разни граматички форми и структури и оспособување за нивна правилна примена.

Странски јазик – германски (6 ЕКТС)

Студентот да умее да зборува за активностите во слободно време, да ги препознава и применува предвидените граматички, лексички и јазички елементи, да користи стратегии за усвојување на нов вокабулар, да знае да искаже мислење, правилно да ги употребува прилозите за време, да умее да искаже претпоставки, да умее да зборува за проблеми, да знае да дава совети, да го препознава перфектот кај глаголите, да знае да опишува личности и да умее да зборува за спорт.

Странски јазик – француски (6 ЕКТС)

Стекнување на почетни знаења од францускиот јазик (ниво А1) и негово континуирано изучување на јазикот во повеќе насоки: граматика, вокабулар, говорење, усни ситуации, фонетика, разбирање на текстови, пишување и изучување на француската култура преку споредби со македонската култура и цивилизација.

Социологија на религии (6 ЕКТС)

- Запознавање и дефинирање на поимот религија
 - Познавање на различните класификации на религиите
 - Познавање на основањето, основачите, развојот и карактеристике на големите светски живи религии
 - Познавање на значењето, улогата и функцијата која религијата ја има за поединецот и заедниците
 - Познавање на симболите, светите книги, ритуалите и обичаите во големите светски живи религии
 - Развој на интеркултурата кај студентите
 - Развој на почит кон различностите
 - Познавање на улогата на религиозните вредности во одржување и чување на мирот во одредена заедница и светот воопшто
- Познавање на состојбите во Р. Македонија во областа на религијата

Филозофија (6 ЕКТС)

- усвојување на базични поими од областа на филозофијата
- усвојување на знаења за хронолошкиот развој на филозофските идеи поврзани со воспитанието и образованието
- развивање на способност за креирање на образовни политики
- развивање на способност за автономно и креативно мислење
- стекнување на способност за донесување на заклучоци и предлози со логичка аргументација
- развивање свест за почитување на правото на различност и отворање кон другите култури
- разбирање на базичниот филозофски концепт за обезбедување на еднакви права и можности за образование на децата
- стекнување на способност за интеркултурна комуникација и соработка

Семестар 2

Социјална психологија (6 ЕКТС)

Стекнување знаења за природата на социјализацијата и за нејзините ефекти врз развојот на психичките функции и однесувањето на луѓето во сите животни периоди.

Основи на специјална и рехабилитациска педагогија (6 ЕКТС)

- Разбирање и идентификување на карактеристики на децата со посебни потреби (со ментални пречки во развојот, слепило и слабовидни, глувоста и хуроацусис, телесно оштетување, говор и јазични нарушувања) и базирана на училишните потреби.
- Улогата на стручњациите, учениците и родителите, со акцент на улогата на наставникот и тимски пристап во сите фази на дизајнирање на индивидуализираната програма.
- студентите да се стекнат со теоретски и практични знаења и вештини во областа на рехабилитациските науки.

Македонски јазик (6 ЕКТС)

Проширување и продлабочување на знаењата за СМЈ како основно средство за комуникација на фонетско-фонолошко, морфолошко, синтаксичко, лексичко ниво. Оспособување за самостојно усно и писмено изразување, зацврстување на свеста за значењето на македонскиот јазик како најкарактеристичен белег на националниот

идентитет. Усвојување на нормите на СМЈ на сите нивоа и нивна примена во усното и писменото изразување. Развивање на јазичната култура и на критички однос кон медиумите.

Развојна психологија (6 ЕКТС)

Познавање и разбирање на развојни законитости, разлики и потреби на поединецот
Разбирање и користење на курикуларните теории како општото и дидактичкото знаење на предметното подрачје
Флексибилно користење на знаењето во пракса

Самопомош во социјалната педагогија (6 ЕКТС)

Самопомош, како еден од централните концепти на социјалната педагогија. Помош за самопомош. Имплементација на самопомош. Разбирање на концептот на самопомош низ историскиот и социјалниот развој. Самопомош и работа во заедницата. Групи за самопомош. Развојот на групи за самопомош. Организационски аспекти на групи за самопомош.

Оркестар и хор (6 ЕКТС)

- Оспособување на студентите за улога на педагог низ педагошка пракса
- Воспитување на важните аспекти на личноста низ односот со ученикот (етика, естетика, изразување, емпатија...)
- Стекнување на првите педагошки искуства во работата со учениците во основните училишта на композиции од различни стилски епохи

Семестар 3

Методологија на истражување (6 ЕКТС)

- студентите да научат да изработуваат проект за акцино истражување
- студентите да научат да определуваат фокус на интерес за проблем и предмет на истражување
- студентите да се способни да реализираат истражување на своето работно место
- студентот да практикува улога на испитаник и истражувач во акцино истражување

- студентите да изработуваат и применуваат инструменти за прибирање податоци во истражувањето
- студентите да знаат да прават проста обработка на податоците од педагошко истражување
- студентите да се оспособат за изработка на извештај од педагошко истражување

Социологија на образование (6 ЕКТС)

- Познавање и разбирање на општествената условеност и законитости на образованието и образовниот процес
- Познавање и разбирање на односите и врските на образованието со одделните општествени сфери
- Совладување на теориско – методолошкиот пристап на социологијата на образованието
- Познавање на функциите на образованието
- Познавање и разбирање на општествените механизми кои влијаат врз градењето и интернализацијата на вредностите
- Познавање на влијанието на општествената стратификација во образовниот процес – социјалното потекло, општествениот статус и припадноста кон одредени општествени групи
- Познавање на улогата на образованието во превенирање и санирање на девијатното поведение, како и на влијанието на масовните медиуми
- Познавање на фазите на социјализација и нивното влијание во градењето на личноста
- Познавање на улогата на компјутерите и компјутеризацијата на образованието како и позитивните придобивки и последиците од истото

Теорија на социјална инклузија (6 ЕКТС)

- разбирање на терминот социјална исклученост
- Разбирање на терминот социјална инклузија
- Познавање на видовите ни причините за социјална исклученост
- Познавање на општествените механизми за општествена инклузија
- оспособеност за примена на постапкитеи механизмите за социјална инклузија

Психолошки интервенции во социјалната педагогија (6 ЕКТС)

Афирмација на современите социјално психолошко-педагошки теории, концепти и интересни интервенции и Зачувување и унапредување на менталното здравје на поединецот во различни развојни периоди.

Демогеографија (6 ЕКТС)

Студентите да се запознаат со научните сознанија од областа на природната и општествената географија и да ги согледаат влијанијата на географските и на демогеографските чинители врз просторот и воопшто врз квалитетот на животот на човекот.

Педагошко советување и ориентација (6 ЕКТС)

Општи: познавање на клучните концепти, теории и теоретски поставувања на советодавната работа. Разбирање и прифаќање на советувањето како дел од превентивната работа на наставниците.

Специфични: развивање на аналитички вештини и вештини за критичко размислување; совладување на вештините на индивидуалната и групната советодавна работа со учениците, родителите и други возрасни лица во образовната институција; стекнување на вештини на информирање професионалната ориентација.

Проектен менаџмент (6 ЕКТС)

- да се согледа корисноста од примената на проектите во наставата;
- да се стекнат знаења за пишување на предлог проект;
- да се стекнат знаења за равојните фази на проектот;
- да се оспособат за евалуација на проектот;
- да се оспособат за тимска работа;

Семестар 4

Практична настава (6 ЕКТС)

- се запознава со основната педагошка/ социјална дејност во образовните установи, здравствените установи, социјалните установи

Социјално педагошка работа со семејство (6 ЕКТС)

- стекнувањена знаења за карактеристиките на општествените условиво кои функционира современото семејство
- способност за анализирање на функциите на семејството и нивната взаемна поврзаност
- анализирање на промените во семејството и неговото функционирање
- овладување со техниките на советодавна работа со семејството
- овладување со познавањето на социјалните механизми за работа со семејството

Етика(6 ЕКТС)

- усвојување на базичните поими од областа на етиката
- усвојување на знаења од областа на педагошката етика
- развивање на етичка свест за професионална должност
- развивање на способност за мултикултурна и интеркултурна комуникација и соработка
- градење на капацитет за емпатија и социјална правда
- јакнење на способност за критичко мислење и донесување на морална проценка
- развивање на способност за примена на етичкото знаење во воспитно-образовниот процес

Примена на ликовни активности во социјалната и рехабилитативна педагошка работа (6 ЕКТС)

познавање и разбирање на законитостите и факторите на ликовен развој и индивидуалните разлики меѓу децата и младите, познавање и разбирање на ликовно творечките процеси и ликовниот континуитет на децата и младите, флексибилна употреба на знаењето во практиката

Теорија и практика на играта (6 ЕКТС)

- Познавање и разбирање на функцијата на игрите
 - Способност за согледување на превентивната и корективната функција на игрите
 - Оспособување за согледување на воспитниот и образовниот потенцијал на играта
 - Согледување на влијанието на играта врз однесувањето на човекот
- Формирање на целосна слика за различните видови на игри

Работа со поединец и група (6 ЕКТС)

Социјална патологија (6 ЕКТС)

Изучувањето на предметот Социјална патологија ќе им овозможи на студентите да се стекнат со научни, стручни и практични знаења од областа која ги третира сите видови деструктивни човекови однесувања. Низ запознавањето со факторите за деликвентно однесување: внатрешни и надворешни, посебноста во педагошкиот и кривично-правниот третман и другите специфики на оваа облас, тие ќе се оспособат за откривање, следење,

попречување и сузбивање на малолетничката деликвенција, за воспоставување на навремени и соодветни комуникации со другите учесници во процесот на социјализацијата на личноста. Знаењата од оваа област имаат и хуманистичка димензија, затоа што придонесуваат да се хуманизираат сложените процеси на личноста. Современиот пристап кон оваа проблематика во државата и пошироко во општеството, би значело намалување на обемот на деликвенти од категоријата на малолетници.

Семестар 5

Практична настава (6 ЕКТС)

- се запознава со основната педагошка/ социјална дејност во образовните установи, здравствените установи, социјалните установи

Специјална дидактика (6 ЕКТС)

Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења за општите законитости на наставниот процес и да научат да ја планираат, анализираат и вреднуваат наставната работа. Студентите да ги сватат општите законитости и тенденции на современата настава како специфичен процес на сознание, темелно да ги усвојат општите дидактички категории, да ги проучат генезата и ефективните видови на настава. Да стекнат темелни знаења и да се оспособат студентите за: планирање и изведување на наставата, примена на современи методски приоди, иновирање наставата.

Примена на ИКТ во социјално-педагошката дејност (6 ЕКТС)

- Да им помогне на студентите да станат компетентни, сигурни, одговорни и критички корисници на ИКТ, преку ефикасна, ефективна и креативна употреба на софтвер и хардвер во нивните секојдневни активности во училищата
- способност за анализа и решавање на проблеми кои можат се појават при работата на компјутер кај деца со посебни образовни потреби
- Запознавање со асистивни уреди (специјализирани компјутери)

Визуелни дидактички средства (6 ЕКТС)

-Студентите се запознаваат со специфичностите на визуелни пораки и различните видови на содржината, методологијата на планирање и дизајн.

-Студентите се запознаваат со важноста на дидактички средства за обука и нивната применливост во процесот на учење.

-Се оспособуваат за планирање и дизајн на дидактички средства за обука и нивна употреба во однос на разновидноста на пристапите во процесот на учење, во зависност од возраста и нивото на целната група на ученици

Развивање на критичко мислење со користење математика (6 ЕКТС)

развој на критичкото мислење

осознавање, совладување и решавање математички проблеми и збогатување на математичкиот јазик

- флексибилна употреба на знаења во пракса
- способност за комуникација, соработка/тимска работа
- интерперсонални вештини
- синтетичко,аналитичко, креативно мислење и решавање на проблемите
- способност за генерирање на нови идеи (креативност)

Методичко моделирање на креативното пишување (6 ЕКТС)

- Ги истражи своите можности за создавање на оригинални литературни текстови,
- Ги знае основните карактеристики на различните видови текстови,
- Учествува во критичка анализа на креативните продукти напишани од други студенти,
- Презема ризици при креативното пишување,
- Уредува и да прави ревизија на текстот што го напишал,
- Развива дивергентно мислење.

Кукли и активности со кукли во социјално-педагошката работа (6 ЕКТС)

теориско знаење за педагошките вредности на детската игра со кукли,

стекнување вештини и способности за планирање и користење различни стратегии, методи и постапки за поттикнување и водење на активности со кукли, познавањето и разбирањето на развојните законитости индивидуалните разлики на децата и младите и употребата на куклени активности,познавање и разбирање на законитостите флексибилна употреба на знаењето во практиката

Квалитет на социјалната работа (6 ЕКТС)

Основна цел на предметот е студентите да се запознаат со научните и практичните сознанија од областа на суервизијата и евалвацијата на квалитетот на социјалната работа и да развијат компетенции за практична имплементација на стекнатите знаења.Студентите

треба да се оспособт да ги дискутираат современите пристапи в супервизијата и евалвацијата на социјалната работа.

Семестар 6

Методика на социјална интеракција (6 ЕКТС)

- применува различни пристапи и модели за интервенција при девијантно однесување, - се запознава со различните категории на маргинализирани деца, - применува различни методи за интеграција на социјално маргинализирани деца, - усвојува методи за учење на социјалните вештини, - применува различни методи за справување со агресивни деца.

Превенција на девијантно однесување (6 ЕКТС)

Изучување на можностите за превентивно дејствување во насока на спречување на појавата на девијантно однесување кај младата популација. Согледување на релациите меѓу однесувањето и академското постигнување и согледување на влијанието на однесувањето на поединците врз квалитетот на животот на човекот и функционирањето на општеството.

Социјална политика и непрофитен менаџмент (6 ЕКТС)

- Стекнување на соодветни теоретски и практични знаења за системот и организацијата на социјалната заштита, правата од социјалната заштита, финансирањето и постапката на остварување на правата од социјалната заштита

- Стекнување на соодветни теоретски и практични знаења знаења основите на менаџментот воопшто и непрофитниот менаџмент посебно.

- Стекнување на соодветни вештини кои на студентите ќе им овозможат успешно соочување со практичните проблеми кои произлегуваат од Социјалната заштита како систем на мерки, активности и политики за спречување и надминување на основните социјални ризици на кои е изложен граѓанинот во текот на животот, за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост и за јакнење на неговиот капацитет за сопствена заштита.

- Анализата на различни примери ќе овозможи студентите правилно да ги применуваат стекнатите знаења и разбирањето на специфичностите на поделни работи во врска со социјалната политика и нефинансискиот менаџмент

- Развивање на нивните критички и аналитички способности

Семестар 7

Методика на социјално- педагошка работа (6 ЕКТС)

Запознавање со теоретските основи и практични воспитни делувања на различни нивоа: посебен избор на воспитни содржини, постапки, примена на посебни методи и техники на работа, промена на организационите услови на воспитание; - Запознавање со социо-педагошки концептот за едукација на деца и млади и моделирање програма на социо-педагошка работа; -Хуманизација на социјално-педагошката работа; поттикнување и негување на емпатија и конструктивна комуникација; -Подготовка, реализација и евалуација на социо-педагошка програма; Изработка на акциони планови на работа, Изработка на индивидуални образовни планови, идентификување пречки за образованието на децата и флексибилна употреба на знаењето и вештините за вклучување на децата, Надзор - соработка со стручни служби специјализирана во областа на социјалната педагогија

Методи на социјална интервенција (6 ЕКТС)

- применува различни пристапи и модели за интервенција при девијантно однесување, - се запознава со различните категории на маргинализирани деца, - применува различни методи за интеграција на социјално маргинализирани деца, - усвојува методи за учење на социјалните вештини, - применува различни методи за справување со агресивни деца.

Методика на работа со деца со посебни образовни потреби (6 ЕКТС)

- работа со деца со посебни образовни потреби

Медиумска писменост (6 ЕКТС)

Студентот да стекне знаења и вештини потребни за да се разбере улогата на медиумите во современото општество, особено во создавањето на современиот идентитет на поединецот или соработникот.Медиумската писменост покажува дека повеќето од информациите за забава добиени преку мас-медиумите ја обликуваат нашата перцепција за светот, имаат влијание врз начинот на живот и нашето однесување.

Перманентно образование (6 ЕКТС)

- студентите да се мотивираат за доживотно учење
- студентите да планираат, организираат, реализираат и евалвираат облици на перманентно образование

- да се оспособат студентите за практикување на вештини за избор на облици на перманентно образование
- избор и практикување на концептите за учење во перманентно образование
- избор и практикување на институционални концепти за перманентно образование
- способност за селекција, избор и адаптација на знаењето
- оспособеност за изработка на индивидуални курикулуми за доживотно учење на наставниците
- оспособеност на студентите за евалвација на сопственото и перманентното образование на другите

Семестар 8

Оценување на учениците (6 ЕКТС)

Основна цел на предметот е студентите да се запознаат со научните сознанија од областа на оценувањето на воспитно-образовниот процес и да се оспособат за научна и практична имплементација на стекнатите знаења.

Интегрална социјално-педагошка практика (6 ЕКТС)

Дипломски испит (6 ЕКТС)

- да се заокружи процесот на образование и да се потврдат стекнатите компетенции на кандидатот.

Истражувачки проект (од областа образование)(6 ЕКТС)

- студентот се оспособува да практикува социјално-педагошки истражувачки активности во сферата образование.

Истражувачки проект (од областа социјална работа)(6 ЕКТС)

- студентот се оспособува да практикува социјално-педагошки истражувачки активности во сферата образование.

Истражувачки проект (од областа здравство)(6 ЕКТС)

- студентот се оспособува да практикува социјално-педагошки истражувачки активности во сферата образование.